ఓమ్.

—:o:—

శ్రీమన్మారు[illegible]

శ్రీ మహాదేవి పత్యవతి

# చందమ్మకథ

[illegible]

శ్రీ [illegible]

[illegible]

[illegible]

శ్రీ [illegible]

[illegible]

[illegible]




సేతు ముద్రాక్షరశాల.

[illegible]పట్నం.

ఆరు పైసలు | 1910. | వెల 6 పైసలు.



శ్రీ జ్ఞానమాంబ

# శ్రీ జ్ఞానమాంబా



శ్రీకృష్ణా మండలమునకు మండనాయమానంబగు విజయవాటి (బెజవాడ) యనుపేరుచే బరగు పురవరంబున నివసించియుండు మహాపుణ్యాత్ములును సుజన విధేయులు సకల సద్గుణ సమేతులునై పూర్వపుంజావియు చందంబున శబ్దంబు తెల్పాంబుతీతి విలసిల్లుచు పార్వతీ పరమేశ్వరులోయన దనరారు శేషమాంబా సుబ్బరాయలగర్భంబున ముత్తెపుచిప్పయందు ముత్యంబునుంబోలె మన్మథ నామ సంవత్సర వైశాఖ శుద్ధ ౧౧ ఆదివారమున (5-5-1895) జనన మొందిన శ్రీ జ్ఞానమాంబ యొక్క చారిత్రము వినిన వారికిని జదివినవారికిని సకలకార్యములుగలుగుట యట్లుండగా మోక్షమార్గప్రవర్తనిష్ఠయై పరమానందమును గలిగింపకమానదు. జ్ఞానమాంబ యాతల్లిదండ్రుల పూర్వజన్మతపఃఫలంబని చెప్పనొప్పు. ఈమె తల్లి మొట్టమొదట సంతానంబు లేమిచే గొంతచింతిల్లి తత్పుర పర్వతాగ్రమున వేంచేసియున్న శ్రీకనక దుర్గాంబను సేవించిన నాతల్లి స్వప్నమందు గాన్పించి నాపేరున బిలచెదవేని నీకు సంతానంబుగలుగునని వరంబిచ్చి యంతర్ధానంబు నొందె. అంతకొన్నినాళ్లకు నామెగర్భంబుదాల్చి యాబిడ్డం గనెను గానియీామె కనకదుర్గావరప్రసాదయనుమాట యితర

మూర్ఖ్య జనప్రోత్సాహ వచనములచేత మరచి మరియొక పేరుబెట్టిరి. ఆపేరు బెట్టినతోడనే బిడ్డ పాలుగుడువక పోవుటయు నూరక పోరుబెట్టి యేడ్చుటయు మొదలగు చెడుచిన్నెలు గన్పట్ట నాతల్లితిరిగి జ్ఞప్తికి దెచ్చుకుని శ్రీకనకదుర్గాంబయను పేరుబెట్టి పిలువనారంభింపగా శిశువేడుపుడిగి పాలుద్రావి దినదిన ప్రవర్ధమానయగుచు తలిదండ్రులకును తదితరులకును నీమె కనక దుర్గా వరప్రసాదయని తోచుచు పరమానందమును నయనోత్సవమును గలిగించసాగెను. ఈబాలికకు పది మాసముల వయస్సువచ్చియు రాకమున్నె స్పష్టముగామాట్లాడుటకును నడచుటకును నారంభించినది. ఈమె చిన్నతనంబు [illegible] బాలికలతో నాటపాటలక్కు జనక సదా స్వామికైంకర్యకార్యముల నాటలుగాను దేవునిస్తోత్రములుపాటలుగాను గొని కాలము గడపుచు సత్యము ధర్మము నీతి భూతదయ మొదలగు సుగుణ సంపత్తి గలిగి యనుదినము జననీజనకుల పాదపద్మముల కభివందనము గావించుచు పరస్త్రీపురుషుల తోబుట్టువులవలె భావింపుచు నల్లారు ముద్దుగా బెరుగుచుండెను.

ఇట్లుండ నొకనాడు కొన్ని యిబ్బందుల చేత తల్లి కాఫీకాయుమని తనకాజ్ఞాపింపగా నాయాజ్ఞ శిరసావహించి కాచి పిదప పరికించి చూడగా నందులోనొక చచ్చిన పురుగు కనబడుటచే మిగుల వ్యాకులత చెంది యానాడంతయుభోజన

పానాదుల మాని చింతిల్ల సాగెను. ఆహా! యేమి యీ బాలికా
మణి భూతదయ! యిందువలన యీమె 'సత్వసము' రాల
నియు కరుణానిధి యనియు భూతదయగలిగిన దనియు జెప్ప
టకు సందియమేమి? ఎప్పుడు నట్టి కొమార్తెను విడచియుండ
జాలని కారణముచేత తల్లిదండ్రు లాబిడ్డను, జదువుటకు
బడికి బంపక కొంతకాలము వృథాపుచ్చగా తొమ్మిదవ సంవ
త్సరము పే నాక్రమింపబడిన యీబాలిక యొకనాడు తల్లికడ
కేగి అమ్మా నాకు చదువు చెప్పింపుమని వేడగా కూతురు
కోరిక నెరుగుచు తలంపుతో నామె చదువరి యగుటచే నింటనే
యక్షరాభ్యాసము జేసెను. అట్లు లక్షరా భ్యాసము జేసిన
పదిహేను దినములకే చూచిన పుస్తకంబెల్ల యనర్గళముగా
చదువుటకును జెప్పిన దానినెల్ల నిరాఘాటముగా వ్రాయుట
కును నేర్చెను. ఎప్పుడే సంగతి విన్నను ఎప్పుడే సంగతి జదివి
నను శిలాశాసనంబు రీతిగా మనఃఫలకంబున లిఖించియేయుం
చును. ఉగ్గుబాలలో నేమి గలపి బోసినదియు జెప్పనట్టి జ్ఞాప
కశక్తి గలిగియున్నది. ఆ బాలిక తెలివిని జ్ఞాపక శక్తి నిగూర్చి
వినినవారును కనిన వారును ఆశ్చర్య మగ్నులు గాకపోరు.
అంతియేగాక యేకసంతగ్రాహియని పేరునడసి కవితానైపు
ణ్యముగాంచి నీకడుపున కవీశ్వరి జనించునని తనతల్లికి తన
తాతగారు సదాపఠించుచుండు నాశీర్వచన మమోఘము
జేసెను. ఎంతైన హరికథలు జరుగుచున్నను స్వామిభజనలు

సాగుచున్నను నెంతదూరమైన వేసటలేక జనుచు నీశ్వరజ్ఞానముగలిగి యార్యావర్త్యులగపడిన భగవత్స్వరూపములుగా నెంచి నమస్కరించుచు, సర్వజన పూజనీయమై యుండి బీదసాదలయెడ గనికరముగలిగి సామర్థ్యంబు కొలది ద్రవ్యంబుచే తృప్తులం జేయుచు, వేదాంత గ్రంథముల సర్వదా పఠింపుచు నిరంజనుడు నిరాకారుడు నిర్గుణుడు నిరాలంబనుడు త్రిగుణాతీతుడు నిగమగోచరుడు నగు యాభగవంతుని మహిమ గొనియాడుచు దన్ను జేరిన వారలకు భక్తిజ్ఞాన విషయంబులను బోధింపుచు ప్రపంచాతీతయై పన్నెండవ యేట శ్రీరంగావధూత గారి ప్రియశిష్యులగు శ్రీసీతారామావధూత గారిని దైవ యోగంబున గాంచి వారిని పరమ గురువులుగా భావించి శిశ్రూష సలిపెను. పిమ్మట తల్లిదండ్రులు వివాహమ్మొనర్చిరిగాని యాబాలిక ప్రాపంచక సౌఖ్యమును గోరక సర్వసంగపరిత్యాగంబు జేసి పదమూడు సంవత్సరముల వయస్సు వచ్చియు రాకమునుపే సన్యసించి నిజజ్ఞానాధిక్యముచే తన గురువువలన జ్ఞానమాంబయని పేరు పెట్టబడెను. ఈబాలికారత్నము శ్రీరంగావధూత, శ్రీసీతారామావధూతల చారిత్రముల పద్య కావ్యములుగా వ్రాసినది. ఆహా! యేమియీ బాలిక సుగుణ సంపత్తి! కొంచపు కాలములో స్వానుభవంబుచేతనే నఖండవిద్య నేర్చి మహాజ్ఞానియైన యామె యదృష్టమేమి! యీమె తలిదండ్రుల పుణ్యమేమి! అజ్ఞానాంధకారమునబడి నల్లాడు మానవులకు, యీ మహనీయురాలి పుణ్యచరిత్రము ముక్తి మార్గ ప్రదర్శిని గాదె!

ఆత్మూరి రామమోహన రాయ్.

గుంటూరు.

ఓం.

శ్రీ సీతారామావధూత సద్గురవేనమః.



శ్రీ సత్యవతి చందమ్మ.

క౦॥ శ్రీమిద్ధవెడి, సత్యవతీ
ప్రేమించవె చంద్రమాంబ వేగమెనను నీ
నామము దలచిన భక్తుల
కేమహిమను జూపెదమ్మ హే చందమ్మా॥

కథాప్రారంభము

శుభమె చందమ్మా శుభమె చందమ్మా      చందమ్మ
శుభమైన నీకథకు అభయమివ్వమ్మా      చందమ్మ

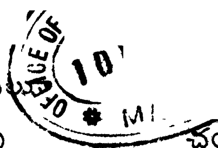
ధరణి బందరుకోట పురము నందునా చందమ్మ
మేలైన పోలాటి తిప్పలోనమ్మా చందమ్మ
గాడి చిన్నబ్బికడసారి కూతురుగా చందమ్మ
పేరమ్మగర్భాన జనన మైనదిగా చందమ్మ
ఆరుగురి తోబుట్టువమ్మ చందమ్మా చందమ్మ
జవాలసుందరంబైన బాలికా మణిగా చందమ్మ
పూర్ణచంద్రుని బోలు పోలతి నెమ్మోముమూ చందమ్మ
తిలపుష్పముల గేరు కలికినాసికమూ చందమ్మ
శ్రీకారముల బోలు చెలియకర్ణములుగా చందమ్మ
కమలాక్షి మీనాక్షి కలికి ఘనకాక్షి చందమ్మ
శంఖమును బోలునే జనని కంఠంబూ చందమ్మ
ముద్దులు గుల్కేటి ముదిత కరములుగా చందమ్మ
అందమ్ములొలికేటి హస్త పాదములుగా చందమ్మ
నీలవర్ణపుచాయనిర్మల పుచాయా చందమ్మ
కుందనపు బొమ్మవలె అందములు గుల్కా చందమ్మ
ఎన్నగా శక్యమే యీ వదనసుందరమూ చందమ్మ
బంగారు బొమ్మవలె శృంగార బాలా చందమ్మ
జని యించె తలిదండ్రి జన్మపుణ్యమునా చందమ్మ
పుట్టినా బిడ్డకు పొందుగానప్పుడు చందమ్మ
చందమ్మయను నామ మందముగ బెట్టి చందమ్మ
ప్రేమతో దుత వారు పెంచుచుండగనూ చందమ్మ

ఐదేండ్ల ప్రాయమున నతి భక్తితోడా చందమ్మ
తనయీాడు బాలలను తానిసి కొచ్చి చందమ్మ
చిన్ని చేతుల తోడ పన్నుగా నపుడూ చందమ్మ
బొమ్మరిండ్లను గట్టి పొందుగా తానూ చందమ్మ
అలరుచు ముద్దుగా నలికెనచ్చోటా చందమ్మ
అలికినింట్లో తాను చిలకరించెనుగా చందమ్మ
హరియనే విగ్రహము నందొకటి నిల్పి చందమ్మ
పసుపు కుంకుమ బాలబాగుగా వెచ్చి చందమ్మ
పూలుబుక్కాముతో పూజ జేసెనుగా చందమ్మ
ఈరీతి నర్చనల నింపుగా జేసీ చందమ్మ
నైవేద్యమిడి తాను నయ మొప్పగానూ చందమ్మ
అల్లరి చేయకడి పిల్లలారనుచూ చందమ్మ
ధ్యాననిష్ఠను తాను పూని మేల్కాంచి చందమ్మ
ఫలహారములు తోడి బాలలకు పెట్టి చందమ్మ
అత్యంతభక్తిమై నానందమొప్పా చందమ్మ
సుగుణమణియై ధాత్రిసొంపుమీరగనూ చందమ్మ
వెలుగుచునుండె నేవేళ నీబాలా చందమ్మ
అమృత బిందువు లొల్కునతిశాంతి పల్కుల్ చందమ్మ
అలరాజ హంసనడ కతిదివ్యనడకా చందమ్మ
అరయతాసాక్షాత్ పరదేవివోలే చందమ్మ
తేజరిల్లుచునుండె దేదీప్యముగనూ చందమ్మ

అతిథిధర్మ వర్తనం బతివవర్తనమూ చందమ్ము
అత్యంత నిర్మలంబైన సద్బుద్ధీ చందమ్ము
సుజనాగ్రగణ్యయా సుదతి యీజగతి చందమ్ము
పరమపావన శీల వసుధను సుశీలా చందమ్ము
సద్గుణ మణులకే చక్కనౌ తెరవూ చందమ్ము
పరపురుషులను సోదరులుగానెంచూ చందమ్ము
కన్నెత్తి జూడదే కాంతయొక్కరికీ చందమ్ము
వనితాగణంబుకే వన్నె తెచ్చెను చందమ్ము
దేవతాంశ జన్మైన దివ్యనారిగదా చందమ్ము
బీదసాదలనెప్పు డాదరించునుగా చందమ్ము
భూతదయ యెక్కువే పుణ్యవతి కెపుడూ చందమ్ము
ఏకమత్యంబుగల యమలమానినిగా చందమ్ము
వాదభేదము లేని పరమ సతితాను చందమ్ము
జీవహింసనుతల్లి జేయ దెన్నటికీ. చందమ్ము
దూషణను భూషణను రోసియుంచునుగా చందమ్ము
ఇట్టిసుగుణములచే యిలవెల్గుచుండూ చందమ్ము
ఏమంచువర్ణింతు మీమెసుగుణములూ చందమ్ము
అజునకైనను తరమె నిజముగా బొగడ చందమ్ము
శుభాతినుండగా నీబాలకపుడూ చందమ్ము
తల్లిదండ్రాదులు కోల్లగా తామూ చందమ్ము
ప్రాని బందరు కోట పురముగోపాలనూ చందమ్ము

ఒకపరమ భక్తునకు నొసగి బాలికనూ చందమ్మ
చిన్ననాటనె పెండ్లి జేసి రతివేడ్కా చందమ్మ
పెద్దయై కాపురము యొద్దికను జేయా చందమ్మ
విమలియై సమృద్ధి వృద్ధిగాంచగనూ చందమ్మ
తనువృంతో మోక్షేచ్ఛ తగవృద్ధి పొందా చందమ్మ
మచిలీపురమున గల మహాత్ములకడకునూ చందమ్మ
ఏగివారి సుబోధ బాగుగా వినుచూ చందమ్మ
ఈమె యింటికి వారు యేగుచుండగా చందమ్మ
ఇట్లుగా కొన్నినెల లేగనొక నాడూ చందమ్మ
రంగానుభూతి యను శృంగారమూర్తి చందమ్మ
సుజ్ఞాన పూర్ణ సుజన పాలకునీ చందమ్మ
ఆయార్య సమాజ మందుతా గాంచీ చందమ్మ
ఆలవారి విజ్ఞాన యధికమును జూచీ చందమ్మ
నిరివిగా నీకు తన గురువులని యెంచీ చందమ్మ
త్రికరణంబుగ వారి సేవ జేయగనూ చందమ్మ
రంగానుభూతియును రంగనాయకుడూ చందమ్మ
ఈమె దివ్య గుణముల నెంచి వీక్షించీ చందమ్మ
మహిలోన నీనాతి మహిమతా నెరిగీ చందమ్మ
బాగుగా నీమెయే పరమగురువనుచూ చందమ్మ
ఎల్లపుడు వారీమె యింటికే తెంచి చందమ్మ
తలిబిడలరీతి తగ మెలగుచుండూ చందమ్మ

ఈమెయెడ గురు భావ మిలవారి కుండూ చందమ్మ
వీరియెడ గురుభావమీరమణి కుండూ చందమ్మ
ఒక వేళ చందమ్మ యొనరుగా తానూ చందమ్మ
ఏదేని మంత్రంబు నెరిగించుడనుచూ చందమ్మ
రంగావ ధూతలను పొంగు మ నమగా చందమ్మ
మంత్రమేమియు రాదు మాత నాకినుచూ చందమ్మ
ఆనాడె త్రోవలో నరుగుచుండగనూ చందమ్మ
పొందుగా పరాశక్తి పూజాక్రమంబూ చందమ్మ
మంత్రసహితంబుగా మార్గంబులోనా చందమ్మ
ఒక కాగితంబులో నొప్పంగా వ్రాసీ చందమ్మ
దొరకగా రంగావ ధూత తానపుడూ చందమ్మ
ఆమోద మొందుచు యామంత్రమహిమా చందమ్మ
చందమ్మ కెరిగించి చాలగా తానూ చందమ్మ
ఆదిశక్తియె యీమె యనుచు భావించీ చందమ్మ
అలచందమాంబనే యాశక్తికీతీ ... చందమ్మ
తొడరి తారంగావధూత పూజించే చందమ్మ
ఈరీతిగా పూజ లిరువురును జేయా చందమ్మ
ఘనమైన మహిమలు గాన్పించెనపుడూ చందమ్మ
వాలాయముగ కొంత కాలమే గగనూ చందమ్మ
సంసార భ్రమలేక సంచ రించుటలూ చందమ్మ
లోక గోలలు మదిని లేకయుండుటలూ చందమ్మ




ఏవేళ పరమార్థ (శ్రోవనుండుటయూ

ఈలాటిచర్యలను నెంచి పాటించీ చందమ్మ

బంధువర్గంబెల్ల బాగుగా జూచీ చందమ్మ

సహించ లేకనే మహిలోన వారూ చందమ్మ

ద్వేషమును బూనియతి రోషమున తామూ చందమ్మ

ఎంతేని మాటలను పంతంబు తోనూ చందమ్మ

గట్టిగాపగ చేత తిట్టి నాగానీ చందమ్మ

కోపించి పినతండ్రి కొట్టి నాగానీ చందమ్మ

ఎదిరించి మాటాడ దింమ కేని యునూ చందమ్మ

అణువైన కోపించు కొనదాయె శక్తీ చందమ్మ

ఎవరు కోపించినా యెనరెన్నియనినా చందమ్మ

అతియోర్పుతోనుండు అసిన చందమ్మా చందమ్మ

ఎప్పటికీతినే యొప్పగా తానూ చందమ్మ

ధైర్య సాహసములకు తల్లిపుట్టిల్లై చందమ్మ

గుణశూన్యమైనట్టి ప్రజ్ఞాతి భవ్యమతి చందమ్మ

పరమాత్మయనె బిరుదు బడసెనాదేవీ చందమ్మ

కొంతకాలంబైన యంతలోపలనూ చందమ్మ

కొద్దిప్రాయమునందె కొమరొప్పగానూ చందమ్మ

దేహంబు చాలించె దేవి చందమ్మా చందమ్మ

ఖ్యాతిగారంగావధూత తానపుడూ చందమ్మ

చందమ్మ పోల్కెతో చక్కగా ననసీ చందమ్మ

వేడుకను వ్రాయించె విగ్రహంబొకటీ    చందమ్మ
సుందరంబైనట్టి మందిరమునందూ    చందమ్మ
ఏటయేటను తాను యింపుమీరగనూ    చందమ్మ
ఉత్సవంబులు జేసె నుత్సాహముగనూ    చందమ్మ
చిరకీర్తితో ధాత్రి చెన్ను మీరగనూ    చందమ్మ
నిలసిల్లుచున్నదే వేడ్కలలరగనూ    చందమ్మ

మంగళహారతి

కీర్తన — రాగం — నాదనామక్రియ — ఆదితాళం.

జయజయ హారతీయమ్మా — ఘన — జయశీలు సత్యచందమ్మా

1. ఘనమైన గాలి ♦ వానలు గనుచు
దూరమున భూమిని ♦ దోసి యుంచిన తల్లి ॥జయ
2. పరాకు సేయక ♦ దురాశ మానవు
బిరాన విడిచెడ ♦ సేరిన మాతల్లి ॥జయ
3. క్రోధాది శత్రువుల ♦ నోడక హింసా
రూపముపై ద్రోయించి ♦ సేవించిన తల్లి ॥జయ
4. శ్రేయమని గురు శిష్య ♦ న్యాయమును నాట్యమాడి
బాయక పరలోకసుఖమును ♦ మాయను జారిన తల్లి ॥జ
5. పరిశీలి ఆశ్వాస ♦ మూజములందున
విరివిని గనినవి ♦ మునుకొనిన తల్లి ॥జయ
6. పదురు బెదురులేని ♦ కదుగును గనుగొని
చెదరక ముదమును ♦ పరిలి పరచిన తల్లి ! ॥జయ
7. ధరణి బంధాల లోటు ♦ ఘన మెప్పు కీర్తిలో
పరమాత్మ యందుని ♦ నిలుచు కొనిన తల్లి ॥జయ॥

సంపూర్ణము

# ప్రకటన

శ్రీరంగానధూతల వారి దివ్య జీవితము

జ్ఞానబోధ (మోక్షదాయకము) 0-4-0

* విజ్ఞానామృతము (భక్తిజ్ఞాన వైరాగ్యములను బోధించును) ... ... 0-1-0

* శ్రీమహాదేవి సత్యవతి చందమ్మకథ 0-0-6

జ్ఞానోదయడైరీ (ఇది అన్ని సంవత్సరములకు నుపయుక్తమై మహాత్ముల జ్ఞానవాక్య పూరితమై మోక్షదాయకమగు డైరీ ... 0-6-0

పరసాధని పటము 0-0-3

ఈదిగువ పొత్తములు త్వరలో అచ్చునుండి వెలువడును,

* కాళీప్రసాదిని; ... ... 0-1-0

కుమారసుగుణ బోధిని (బాలురకు హితోపదేశము) 0-1-0

శ్రీరంగానధూతల వారి అనుభవ జ్ఞాన కీర్తనలు, బోధ ... ... ... 0-2-0

వలయువారు ఆత్మూరి రామమోహనరాయ్, గుంటూరు లేక ఆత్మూరి జగన్మోహనరాయ్, బందరు అని వ్రాసి తెప్పించుకొన వలయును.

* ఈమార్కు వేయబడిన పొత్తములు శ్రీజ్ఞానమాంబచే రచియింపబడె.